



# NSPRV

## NEZAVISNI SINDIKAT PROSVETNIH RADNIKA VOJVODINE

Novi Sad, Trg Slobode 3 tel/faks: 021/6616-886, 025/420-093, 023/515-757  
e-mail: [sindiso@sbb.rs](mailto:sindiso@sbb.rs), [nsprv@open.telekom.rs](mailto:nsprv@open.telekom.rs), [nsprv.zr@open.telekom.rs](mailto:nsprv.zr@open.telekom.rs)

### ОКОНЧАНА ЈЕ ГЛОБАЛНА НЕДЕЉА АКЦИЈЕ 2015

*Образовање заобилази сиротињу, синдикална кампања EFA се наставља*

Овогодишња ГНА трајала је у највећем броју земаља од **26.** априла до **02.** маја. Истеком тог рока нису престале активности које сваке године крајем априла организују синдикати просветних радника, владине и невладине организације које се баве образовањем учествују у Глобалној кампањи за образовање која је, овај пут, била фокусирана на, за све животан мото – Право на образовање до **2030.** године. Ова, **2015.** година је и циљна година толико помињаних **8** Миленијумских циљева развоја: смањити број сиромашних за половину, смањити смртност деце која умиру пре навршених **5** година, смањити број жена које умиру у току трудноће или на порођају, смањити и зауставити ширење **HIV**, маларије и других болести, осигурати здраву животну околину и смањити на половину број људи који пију неисправну воду и немају основне санитарне услове и развити глобално партнерство за развој, укључујући и она два у образовању: обезбедити универзално основно образовање и уједначити обухват девојчица и дечака на свим образовним нивоима и она би требала да да оцену испуњености ових амбициозних циљева постављених **2000-**те године у **Њујорку** у тзв. Миленијумској декларацији из Њујорка.

Осим тога, Глобална недеља акције (ГНА) се преклапа и допуњује са акцијом Образовања за све и Декларацијом договореном у Дакару, такође из **2000-**те године, па није збога да поменемо циљеве **EFA**, а они су: боља брига о свој деци и обезбеђивање укључивања деце у најранијој доби у образовни систем, могућност за потпуно бесплатан приступ квалитетном основном образовању, промоција учења и животне способности код младих и одраслих, достизање нивоа од **50%** писмености код одраслих, достизање родног паритета до **2005.** и родне равноправности у образовању до **2015.**, као и побољшање свих аспеката квалитетног образовања.

Говорећи о резултатима кампање „Образовање за све“ (**EFA**), а у склопу ГНА **2015.**, генерална директорка УНЕСКО-а Ирина Бокова је констатовала да је „свет много напредовао у правцу образовања за све, али да посао није ни изблиза завршен. Стога је ово прилика да и ми подсетимо на неке чињенице недавно објављене, а које и даље упозоравају. Тако је свега **47%** земаља постигло циљ обезбеђивања раног образовања за сву децу, док је још **8%** земаља на дохват тог циља, док се за **20%** земаља процењује да су веома далеко од овог постигнућа. Ипак, **2012.** године је у основне школе било уписано скоро **2/3** више деце него **1999.** године. Више од половине држава (тачније **52%**) остварило је циљ обезбеђивања универзалног основног школовања за девојчице, као и за децу етничких мањина и маргинализованих група, док је **10%** држава близу да постигне овај циљ. Нажалост, преосталих **38%** земаља је од овог циља и даље далеко или веома далеко. УНЕСКО упозорава да ове године скоро **100** милиона деце широм света неће успети да заврши основну школу.



Циљ ЕФА је било и смањење стопе неписмености код одраслих особа за 50%. Међутим, само је 25% држава овај циљ и остварило. Чињеница да је на глобалном нивоу стопа неписмености одраслих пала са 18% на 14% у периоду 2000-2015., захваљује само томе што су образовани млади људи у међувремену прешли у групу одраслих, а не што је програм успео у том делу. Оно што посебно забрињава је велики проценат жена међу неписменима, а УНЕСКО са правом процењује да је напредак девојчица у образовању и даље угрожен, између осталог и због изостанка наставних програма фокусираних на потребе жена и девојчица, али и због чињенице да су још увек у великом броју земаља присутни дечији бракови и рана трудноћа код девојчица.

Наш Синдикат је и ове године остао, код нас, усамљен у обележавању ГНА, али упоран да учествује у ГНА заједно са милионима колега и стотинама других синдиката у свету, широм образовно раслојене и неуједначене образовне васељене. И тако, док се просветари у Србији баве сами собом, а афирмативне акције попут ГНА, Светског дана борбе против дечијег рада, Светског дана за достојанствен рад, Светског дана наставника, па чак и Празник рада углавном пролазе незапажено.

Све то, у сваком случају, неће нас омести да и даље ширимо универзалне идеје Образовања за све у покушају да достигнемо Миленијумске циљеве развоја у образовању, јер нико нема право да нам одузме осећај да припадамо корпусу учитеља света, јер, на крају крајева, прави учитељи то и јесу. Зато нам је и важно шта о томе мисле наше колеге, а још више шта о томе мисле наши ученици, па ћемо стога и ове године ГНА обележити са више пригодних манифестација, а и са, сада већ традиционалним, конкурсима за најбољи ликовни и литерарни рад ученика основних и средњих школа са територије АПВ које ћемо публиковати и, наравно, најбоље међу њима наградити. Стога позивамо, по трећи пут, колеге наставнике ликовног и српског језика да са својим ученицима учествују на конкурсима у поводу Глобалне недеље акције и дају своју оцену о постигнућу Миленијумских циљева развоја у образовању и праву сваког детета на образовање. Радове треба достављати секретаријату Синдиката **до 08. маја о.г.** Радови се не враћају! Подела награда биће одржана **12.06.2015.год**, на Светски дан борбе против дечијег рада.

Укључите се у традиционалну акцију Синдиката и помозите да се направи искорак у осигурању права сваког детета на квалитетно и бесплатно основно образовање. Укључите се и јер школе морају да се граде и раде, учионице морају бити опремљене, а наставници морају бити плаћени за свој рад. Подршка образовању је неопходна и због тога што је улагање у образовање - улагање у будућности, пут за излаз из неразвијености и прикључак срећнијим земљама. Образоване будуће мајке и очеви биће гаранција и већег обухвата њихове деце и укључивање у редовне образовне системе, биће и гаранција здравије и просперитетније деце, јер неће имати лажне дилеме попут тога да ли треба извршити имунизацију деце или не. Такође, искуство показује да су земље које су инвестирале у образовање мање биле изложене сукобима и грађанским ратовима него земље које то нису чиниле и не чине. Стога **2015.** није крај активности, већ нови почетак за следећи петнаестогодишњи циклус како би се успоставио нови глобални образовни програм.

Придружите се!

Нови Сад, **04.05.2015.год.**

проф. Хази Здравко М. Ковач,  
генерални секретар НСПРВ

